


МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



МАУП



**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ”
(для бакалаврів)**

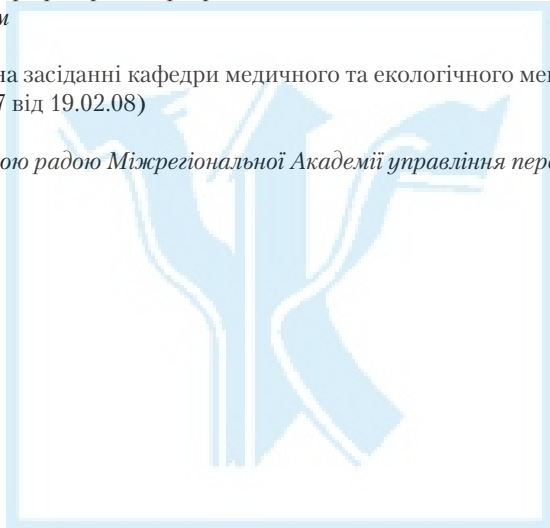
МАУП

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2009

Підготовлено професором кафедри медичного та екологічного менеджменту
І. Г. Смирновим

Затверджено на засіданні кафедри медичного та екологічного менеджменту
(протокол № 7 від 19.02.08)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом



Смирнов І. Г. Навчальна програма дисципліни “Основи міжнародного туризму” (для бакалаврів). – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2009. – 12 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Основи міжнародного туризму”, вказівки до виконання контрольної роботи, варіанти контрольних робіт, питання для самоконтролю, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2009
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2009

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Курс “Основи міжнародного туризму” читається для студентів фаху “Міжнародні відносини. Краєзнавство”. Його мета — ознайомити студентів з особливостями міжнародного туризму — однієї з найприбутковіших галузей сучасного світового господарства.

Програму дисципліни розроблено на базі новітніх українських і закордонних джерел, а також авторських розробок з особливостей міжнародного туристичного бізнесу, зокрема його теоретично-концептуальної бази, економічних функцій, компонентної та регіональної структури, нових організаційних форм за умов глобалізації.

Мета вивчення дисципліни — сформувати у студентів навички аналізувати та моделювати міжнародні бізнесові процеси, розкрити можливості та перспективи участі України в міжнародній туристичній діяльності.

Основні завдання:

- розкрити чинники динамічного розвитку міжнародного туризму та ролі держави в його управлінні;
- ознайомити з теоріями порівняльних та конкурентних переваг у міжнародному туризмі;
- розкрити особливості міжнародного туристичного ринку як ринку послуг;
- дослідити економічні функції міжнародного туризму;
- розглянути компонентні та регіональні структури міжнародного туризму;
- розкрити нові організаційні форми міжнародної туристичної діяльності за умов глобалізації.

Контроль знань проходить у формі екзамену, який полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу за результатами практичних занять (виставляється під час екзамену із урахуванням результатів рубіжних атестацій чи виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Сутність та особливості міжнародного туризму
1	Міжнародний туризм як феномен сучасного світу
2	Теорії міжнародного туристичного бізнесу
3	Особливості міжнародного туристичного ринку як ринку послуг
	Змістовий модуль II. Структура та форми міжнародного туризму
4	Економічні функції міжнародного туризму
5	Компонентна структура міжнародного туризму
6	Регіональна структура міжнародного туризму
7	Нові форми міжнародної туристичної діяльності за умов глобалізації
	Разом годин: 108

ЗМІСТ
дисципліни
“ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ”

Змістовий модуль I. Сутність та особливості міжнародного туризму

Тема 1. Міжнародний туризм як феномен сучасного світу

Зростання значення національного та міжнародного туристичного бізнесу. Динаміка туристопотоків та доходів у міжнародному туризмі. Чинники розвитку міжнародного туризму: політичні, економічні, соціально-демографічні, культурні, науково-технічного прогресу.

Моделі управління міжнародним туристичним бізнесом за кордоном: децентралізована, централізована, європейська (в Італії, Франції, Зеландії, Великій Британії).

Література [1; 2; 4; 6; 9; 10; 12–14]

Тема 2. Теорії міжнародного туристичного бізнесу

Теорія абсолютних переваг у туризмі. Теорія відносних переваг у туризмі. Теорія співвідношення чинників у туризмі. Теорія життєвого циклу продукції у туризмі. Теорія подібності країн у туризмі. Теорія конкурентних переваг у туризмі. Теорія А. Маршала, П. Кругмана.

Література [1; 2; 4; 8; 9; 12]

Тема 3. Особливості міжнародного туристичного ринку як ринку послуг

Туристична послуга та її особливості. Попит і споживання в міжнародному туризмі. Мотивація споживачів туристичного продукту та її моделювання. Сегментація міжнародного туристичного ринку. Психологічні перепони в міжнародному туризмі.

Література [1–3; 5–7; 10; 12–14]

Змістовий модуль II. Структура та форми міжнародного туризму

Тема 4. Економічні функції міжнародного туризму

Економічний ефект міжнародного туризму. Загальний вплив міжнародного туризму на економіку країни та його визначення за допомогою мультиплікаторів. Внесок туризму у створення національного доходу, його зовнішньоекономічна функція. Вплив міжнародного туризму на ринок праці та регіональний розвиток. Екологічний і соціально-гуманітарний вплив міжнародного туризму. Умови сталого розвитку туризму. Логістичний підхід до сталого розвитку туризму.

Література [1; 2; 4; 6; 7; 9–13]

Тема 5. Компонентна структура міжнародного туризму

Основні види туристичних організацій: туроператори та турагенції. Характеристика постачальників послуг у міжнародному туризмі: заклади розміщення, заклади коригування, транспортні організації.

Література [1; 2; 6; 9–14]

Тема 6. Регіональна структура міжнародного туризму

Чинники регіональних особливостей міжнародного туризму. Регіональний розподіл міжнародних туристичних прибутків. Регіональна структура міжнародних туристичних надходжень. Перспективні

міжнародні туристичні напрямки в XXI ст. Міжнародне співробітництво в галузі туризму. Міжнародні туристичні організації.

Література [1; 2; 6; 9–14]

Тема 7. Нові форми міжнародної туристичної діяльності за умов глобалізації

Глобальні об'єднання в міжнародному туристичному бізнесі. Стратегічні альянси в міжнародному туризмі. Міжкультурна взаємодія в міжнародному туристичному бізнесі. Брендинг у міжнародному туризмі.

Література [1; 2; 6; 9–14]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою навчального процесу та активною формою самостійної роботи.

Мета контрольної роботи — закріпити здобуті теоретичні знання, виробити вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, законодавчими актами.

Зміст роботи має відповідати плану і розкривати сутність теми, що розглядається.

Номер варіанта контрольної роботи студент вибирає за першою літерою свого прізвища (див. таблицю).

Перша літера прізвища студента	Номер варіанта контрольної роботи
А, Б, В	1
Г, Д, Е	2
Є, Ж, З	3
І, Й, К	4
Л, М, Н	5
О, П, Р	6
С, Т, У	7
Ф, Х, Ц	8
Ч, Ш, Щ	9
Ю, Я	10

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Зростання значення міжнародного туризму в ХХІ ст.
2. Теорія відносних переваг у туризмі.
3. Туристичні дива світу: піраміда фараонів у Єгипті.

Варіант 2

1. Економічні чинники розвитку міжнародного туризму
2. Туристичні ресурси як чинник розвитку міжнародного туризму.
3. Туристичні дива світу: колос Родоський.

Варіант 3

1. Культурний чинник у міжнародному туризмі.
2. Відображення “парадоксу Леонтєва” в туризмі.
3. Туристичні дива світу: римський Колізей.

Варіант 4

1. Науково-технічний чинник у міжнародному туризмі.
2. Теорія життєвого циклу продукту.
3. Туристичні дива світу: Велика китайська стіна.

Варіант 5

1. Децентралізована модель управління туризмом.
2. Капітал як чинник розвитку міжнародного туризму.
3. Туристичні дива світу: місто давніх інків Мачу-Пікчу.

Варіант 6

1. Модель управління туризмом у Франції.
2. Теорія конкурентних переваг у туризмі.
3. Туристичні дива світу: скальний комплекс Петра.

Варіант 7

1. Модель управління туризмом в Італії.
2. Теорія П. Кручмана та її застосування в туризмі.
3. Туристичні дива України: козацький острів Хортиця.

Варіант 8

1. Теорії міжнародного туристичного бізнесу.
2. Готелі — “чемпіони” світу.
3. Туристичні дива України: Києво-Печерська лавра.

Варіант 9

1. Теорія абсолютних переваг за А. Смітом.
2. Класифікації готелів у світі.
3. Туристичні дива України: Софія Київська.

Варіант 10

1. Теорія абсолютних переваг у туризмі.
2. Транспорт та його роль у міжнародному туризмі.
3. Туристичні дива України: Херсонес Таврійський.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Зростання значення міжнародного туризму в XXI ст.
2. Використання відносних переваг у розвитку туризму в Туреччині.
3. Відображення “парадокса Леонтьєва” в туризмі.
4. Вплив туризму на соціально-культурний розвиток країни.
5. Готелі — “чемпіони” світу.
6. Децентралізована модель управління туризмом.
7. Динаміка розвитку міжнародного туризму в світі.
8. Економічні чинники розвитку міжнародного туризму.
9. Європейська модель управління туризмом.
10. Жорстко централізована модель управління туризмом.
11. Застосування теорії життєвого циклу продукту в туризмі.
12. Капітал як чинник розвитку міжнародного туризму.
13. Класифікації готелів у світі.
14. Класифікація закладів харчування в туризмі.
15. Культурний чинник у міжнародному туризмі.
16. Моделі управління турбізнесом за кордоном.
17. Модель управління туризмом в Іспанії.
18. Модель управління туризмом в Італії.
19. Модель управління туризмом у Великій Британії.
20. Модель управління туризмом у Франції.
21. Науково-технічний чинник у міжнародному туризмі.

22. Парадокс В. Леонтьєва: сутність.
23. Політичні чинники розвитку міжнародного туризму.
24. Праця як чинник розвитку міжнародного туризму.
25. Сектор розміщення та його роль у міжнародному туризмі.
26. Соціально-демографічні чинники розвитку міжнародного туризму.
27. Теорії міжнародного туристичного бізнесу.
28. Теорія А. Маршала та її застосування в туризмі.
29. Теорія абсолютних переваг за А. Смітом.
30. Теорія абсолютних переваг у туризмі.
31. Теорія відносних переваг Д. Рікардо.
32. Теорія відносних переваг у туризмі.
33. Теорія життєвого циклу продукту.
34. Теорія конкурентних переваг у туризмі.
35. Теорія країн у туризмі.
36. Теорія П. Кручмана та її застосування в туризмі.
37. Теорія співвідношення чинників.
38. Теорія співвідношення чинників у туризмі.
39. Транспорт і його роль у міжнародному туризмі.
40. Туристичні дива світу: Велика китайська стіна.
41. Туристичні дива світу: висячі сади Семіраміди у Вавилоні.
42. Туристичні дива світу: колос Родоський.
43. Туристичні дива світу: мавзолей Тадж-Махал.
44. Туристичні дива світу: мавзолей у Галікарнасі.
45. Туристичні дива світу: місто давніх інків Мачу-Пікчу.
46. Туристичні дива світу: Олександрійський маяк.
47. Туристичні дива світу: піраміда фараонів у Єгипті.
48. Туристичні дива світу: піраміди індіанців майя в Чечен-Ітца.
49. Туристичні дива світу: римський Колізей.
50. Туристичні дива світу: скальний комплекс Петра.
51. Туристичні дива світу: статуя Христа в Ріо-де-Жанейро.
52. Туристичні дива світу: статуя Зевса в Олімпії.
53. Туристичні дива світу: храм Артеміди в Ефесі.
54. Туристичні дива України: заповідник "Кам'янець".
55. Туристичні дива України: дендропарк "Софіївка" в Умані.
56. Туристичні дива України: Києво-Печерська лавра.
57. Туристичні дива України: козацький острів Хортиця.
58. Туристичні дива України: Софія Київська.
59. Туристичні дива України: Херсонес Таврійський.

60. Туристичні дива України: Хотинська фортеця.
61. Туристичні макрорегіони світу.
62. Туристичні ресурси як чинник розвитку міжнародного туризму.
63. Чинники розвитку міжнародного туризму.
64. Моделі управління міжнародним туристичним бізнесом за кордоном: децентралізована, централізована, європейська.
65. Туристична послуга та її особливості.
66. Сегментація міжнародного туристичного ринку.
67. Психологічні перепони в міжнародному туризмі.
68. Мотивація споживачів туристичного продукту та її моделювання.
69. Економічний ефект міжнародного туризму.
70. Умови сталого розвитку туризму.
71. Вплив міжнародного туризму на ринок праці та регіональний розвиток.
72. Основні види туристичних організацій.
73. Характеристика постачальників послуг у міжнародному туризмі.
74. Регіональний розподіл міжнародних туристичних прибуттів.
75. Регіональна структура міжнародних туристичних надходжень.
76. Перспективні міжнародні туристичні напрямки в XXI ст.
77. Міжнародне співробітництво в галузі туризму.
78. Міжнародні туристичні організації.
79. Глобальні об'єднання в міжнародному туристичному бізнесі.
80. Стратегічні альянси в міжнародному туризмі.
81. Міжкультурна взаємодія в міжнародному туристичному бізнесі.
82. Брендинг у міжнародному туризмі.
83. Теорія подібності країн у туризмі.
84. Особливості міжнародного туристичного ринку як ринку послуг.
85. Економічні функції міжнародного туризму.
86. Компонентна структура міжнародного туризму.
87. Поняття про туropераторів та турагенції.
88. Заклади розміщення, заклади коригування, транспортні організації у міжнародному туризмі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

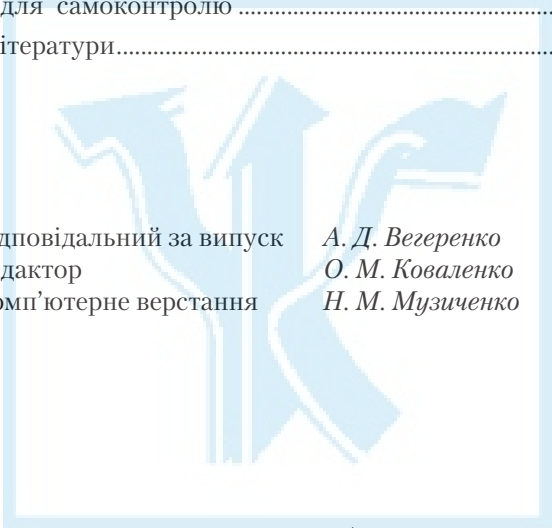
1. *Александрова А. Ю.* Международный туризм. — М.: Аспект Пресс, 2004.
2. *Вавилова Е. В.* Основы международного туризма. — М.: Гардарики, 2005.
3. *Долминов Г. М.* Международный туристический бизнес: история, реальность, перспективы. — Ростов н/Д: Феникс, 2001.
4. *Квартальнов В. А.* Иностраный туризм. — М.: Финансы и статистика, 2003.
5. *Любичева О. О.* Рынок туристических услуг. — К.: Альтерпрес, 2004.
6. *Моисеева Н. К.* Стратегическое управление туристической фирмой. — М.: Финансы и статистика, 2003.
7. *Папирян Г. А.* Международные экономические отношения: Экономика туризма. — М.: Финансы и статистика, 2005.
8. *Смирнов И. Г.* Бізнесові основи міжнародного туризму. — К., 2007.
9. *Хомовой Дж. К., Тейлор Н.* Туристический бизнес. — 7-е изд.: Пер. с англ. — К.: Знання, 2007.
10. *Экономика и организация туризма: международный туризм /* Под ред. И. А. Рябовой, Ю. В. Забаева, Е. А. Дравегай. — М., 2007.

Додаткова

11. *Гуляев В. Г.* Туризм: экономика и социальное развитие. — М.: Финансы и статистика, 2003.
12. *Жукова М. А.* Индустрия туризма: менеджмент организации. — М.: Финансы и статистика, 2004.
13. *Простаков Н. В.* Иностранные термины в турбизнесе. — М.: Финансы и статистика, 2005.
14. *Сенин В. С.* Организация международного туризма. — М.: Финансы и статистика, 2004.
15. *Смаль І. В.* Основи географії рекреації та туризму. — Ніжин, 2004.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Основи міжнародного туризму”	4
Зміст дисципліни “Основи міжнародного туризму”	4
Вказівки до виконання контрольної роботи.....	6
Варіанти контрольних робіт.....	7
Питання для самоконтролю	8
Список літератури.....	11



Відповідальний за випуск	<i>А. Д. Вегеренко</i>
Редактор	<i>О. М. Коваленко</i>
Комп'ютерне верстання	<i>Н. М. Музиченко</i>

Зам. № ВКЦ-3753

Підп. до друку 13.04.09. Формат 60□84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний.
Ум. друк. арк. 0,7. Обл.-вид. арк. 0,52. Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008 р.*